

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

**Il-Pulizija
(Spettur Josef Gauci)**

vs.

Alfred Attard, iben Paul u Helen xebba Testa, imwieleed nhar 1-14 ta' Jannar, 1970, f'Attard, residenti 285, Micallef & Vella, Flat 7, Triq it-Turisti, San Pawl il-Baħar, u detentur tal-karta tal-identita` 43970(M)

Numru: 91/2019

Illum, 27 ta' Frar, 2020

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Alfred Attard** u cioe` talli:

Nhar il-31 ta' Jannar, 2019, għall-habta tad-9:30am fil-Qorti tal-Magistrati, Ghawdex:

1. Hedded bil-kliem lil Victor Borg;
2. Kiser il-bon ordni w l-paċċi pubblika bl-ghajjat u storbju;
3. U aktar talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi ma ġalliex lill-persuna ta' Victor Borg jagħti tagħrif jew provi meħtieġa f'kawża, civili jew kriminali, jew lil xi awtorita' kompetenti jew quddiemha u dan bi ksur tal-Artikolu 111 tal-Kap 9.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat,

Illi b'verbal magħmul nhar is-27 ta' Novembru, 2019, il-partijiet ezentaw lill-Qorti mill-provi għajnejha prodotti u cioe` l-affidavit ta' **PS698 Shaun Tabone**¹ u l-okkorencia ossia l-**Current Incident Report**.²

Permezz tal-**affidavit** minn tieghu **PS698 Tabone** jiddikjara li fil-31 ta' Jannar, 2019, waqt li kien qed jištenna fl-awla ingibdet l-attenzjoni tieghu li fil-kurridur, barra l-awla, kien għaddej argument bejn zewgt irgiel. *"Jien hrigt immedjatament fejn avvicinani certu Victor Borg....u qalli li huwa kien ghadu kemm gie mhedded minn certu Alfred Attard."*. Attard mill-ewwel cahad l-allegazzjoni.³

Fil-**Current Incident Report** magħmul mill-istess Surgeon Tabone jerga' jigi msemmi kif fil-31 ta' Jannar, 2019, waqt li s-Surgeon kien fl-awla, intalab jagħti l-assistenza tieghu peress li kien skatta argument barra l-awla. Victor Borg avvicinah u *"ppunta subajjh lejn persuna ohra maskili w qal li dan kien allegatament heddu li ser joqtlu jekk jispicca l-habs"*. Investigazzjoni li għamel is-surgent zvelat li Borg kellu jagħti x-xhieda tieghu fi proceduri kriminali fil-konfront ta' Alfred Attard.⁴

PS698 Shaun Tabone ddeskriva kif kien mitlub johrog mill-awla li fiha kien qiegħed peress li qam argument fil-kurridur barra l-awla. Victor Borg avvicinah u *"ippunta subgħajnejha lejn persuna ohra maskili u qalli li dan kien allegatament heddu li ser joqtlu jekk jispicca l-habs. Il-persuna l-ohra irriżulta li jismu Alfred Attard, detentur tal-karta tal-identità 43970M li qiegħed fl-awla u li qiegħed nagħrfu... Avvicinajt lil Alfred Attard fejn huwa beda jinnega u qalli li mhux vera. Iwwornjajtu u għidlu.... iwwornjajtu u għidlu "Ara ma tibqgħux sejrin biha! bħal speci."*.⁵

Silvana Grech, deputat registratur, esebiet lista tal-kawzi li nstemgħu quddiem l-Onor. Magistrat Dr. Joseph Mifsud nhar il-31 ta' Jannar, 2019. Fost il-kawzi li

¹ **Dok.A** a fol.10

² **Dok.B** a fol.11-13

³ Fol.10

⁴ Fol.12-13. Kopja ohra **Dok.ST** a fol.54-56

⁵ Fol.52-53

kienu ffissati ghal dakinhar kien hemm in-numru 21 fl-ismijiet “*Il-Pulizija vs ATTARD ALFRED*”.⁶

Victor Paul Borg spjega li kien mharrek bhala xhud mill-pulizija biex jixhed f’kawza li kienet tirrigwarda xoghol li ghamel l-imputat. Ma jiftakarx kif kien beda d-diskors ma Attard izda dan kien gja cempillu qabel u semmielu kliem fis-sens li hu, Attard, kien stqarr mal-pulizija li x-xoghol ghamlu lil Borg bhala hbieb. Borg dakinhar ma kienx merrieħ. “*Xhin konna qegħdin barra l-awla qalli, issa, tgħidilhomx li tajtni x-xogħol.*” *Għidlu, “jien mhux ħa nigdeb hawn.” Imbagħad beda jheddidni.... qalli, “jien immur il-ħabs sejk kollok problemi kbar miegħi, ħa tlaqqatha,” u baqa’ sejjer hekk,...Qalli, “ħa jkollok problemi kbar miegħi ħafna.” Qalli, “jien ma nibża’ minn ħadd,” qalli “qed ngħidhielek il-Qorti stess, minn ħadd ma nibża’, il-problemi kbar kbar ħa jkollok miegħi.” li niftakar żgur “ħa jkollok problemi kbar miegħi!” u dik niftakar żgur, ħaġa oħra qalli, “*Jien ma nibża’ minn ħadd, għalhekk qiegħed ngħidhielek fil-Qorti stess għax ma nibża’ minn ħadd.*” Dawk li niftakar żgur. Fi stadju minnhom meta kien jitkellem imbagħad bdejt nirrekordjah, kelli recorder miegħi u bdejt nirrekordjah u hemm parti tal-konverżazzjoni qiegħda għandi recorded. Ma erġajtx smajħha minn dakinhar sal-lum jiġifieri qed niftaħ, li niftakar mill-memorja.”.⁷*

Borg esebixxa *audio-recording*⁸ fejn identifika l-vuci tieghu kif ukoll dik tal-imputat.⁹ Malli semghu jheddu, iddecieda jixghel ir-recorder li kellu fil-basket u halla lil Attard jitkellem. Borg ikompli “*niftakar ċar jiena ġo moħhi, it’s in my mind, ċar żgur, li qalli, “jekk ħa mmur il-ħabs,*” biha beda, qalli, “*jekk ħa mmur il-ħabs,*” jew xi ħaġa hekk, “*ħa jkollok problemi kbar miegħek,*” u mingħali ja qal, “*ħa npattihielek.*””¹⁰

Borg jixhed li d-diskors beda meta hu għarraf lill-imputat li talli hu ma kienx mar ghall-kawza li kien hemm fil-konfront ta’ Borg, Attard kien wehel multa (talli ma deherx). Ikompli “*Hu qalli xi ħaġa “x’ġara?” u għidlu x’ġara u qalli, għax imbagħad giet xi ħaġa, id-diskors ġie xi ħaġa li qalli, speċi, ma nafx kif ġie eżatt, imma li “issa ogħod attent x’tgħidilhom,*” jew “*għidilhom li għamilniha ta’ ħbieb,*” jew xi ħaġa hekk, u kien qalli fuq it-telephone ukoll, “*isma’, jiena għidtilhom li għamilthielek ta’ ħabib,*” etc, etc, u jiena għidlu, “*le, il-Qorti jafu kollox,*” għidlu, “*jien digħi xhedt kollox,*” għidlu, “*m’inhix ħa nigdeb il-Qorti.*”..... żgur ma kintix ta’ ħbieb!.....dan tlabtu jagħmilli biċċa xogħol ta’ private investigator..... dan qatt ma kien ħabib tiegħi. *Jiġifieri dan tajtu x-xogħol, għamilli x-xogħol, xħin ħeles ried il-flus dak il-ħin stess, anzi....[Il-Qorti: Mela dik id-differenza, ma kinitx amicizja; kienet bi ħlas.]....Bi ħlas..... li flimmt jien jew l-implikazzjoni ta’ li qed jgħid jew il-mod forsi ċar kif*

⁶ **Dok.SG** a fol.58

⁷ Fol.26

⁸ **Dok.VB**

⁹ Fol.27

¹⁰ Ibid.

qalhom, ma niftakarx il-kliem eżatt, hu li nixhed b'tali mod li jidher li m'għamillix xogħol, li jeħles mill-akkuža li kien akkužat biha. U hemmhekk għidlu, għidlu, "isma', jien digħà xhedit kollox," għidlu, "Il-Qorti għandhom il-karti kollha," u bażikament imbagħad hemmhekk beda t-theddid, qalli, "ahna mhux hekk fthemna, fthemna b'mod differenti,".... Imbagħad qalli, "jekk immur il-ħabs..." mela, "jekk immur il-ħabs ħa jkollok problemi kbar, ħa jkollok problemi kbar ħafna miegħi," xi ħaġa hekk. Imbagħad ma nafx qallix "ħa npattihiel" jew "ħa tlaqqatha," jew xi ħaġa hekk; dawk ma nafx, m'inhix cert fuqhom.". ¹¹ Ix-xhud jiispjega li dan sehh hekk kif wieħed jinzel it-tarag li hemm barra mill-awla C, fil-bini tal-Qorti t'Għawdex.¹²

In kontro-ezami jghid li kif Attard beda jheddu dahal fl-awla w informa b'dan lis-surgent. Konfrontat mill-abbli difensur tal-imputat dwar il-fatt li fix-xhieda tieghu Borg juza kemm il-darba il-kliem "xi haga hekk", jinsisti li hu kien qed ikun veritjier. Insista li gie mhedded izda fejn ma ftakarx xi kliem intqal, qal li mhux cert "*Li sar it-theddid huwa car*".¹³

Il-Qorti, kif anke rrimmarkat waqt il-kontro-ezami x'hin l-abbli difensur allega li x-xhud kien taha verzjonijiet differenti, tqis li **ma kienx hemm prevarikazzjoni da parti ta' Borg**. Ghalkemm hu minnu li ntuzat il-frazi "xi haga hekk" kemm il-darba, il-Qorti setghet tara u tevalwa l-komportament ta' Borg fuq il-pedana, u fil-fehma tagħha, intqalet din il-frazi meta - kif wara kollox jistqarr l-istess Borg - meta ma kienx cert dwar il-kliem precizi li ntuzaw minn Attard. Fil-fatt mitlub jirrepeti l-kliem li ntqal minn Attard, Borg jerga` jiddikjara dak li għajnej qal fix-xhieda tieghu in ezami: "*li qalli żgur hu, qalli, "jekk immur il-ħabs ħa jkollok problemi kbar miegħi!" Li qalli żgur hu, qalli, "Jien ma nibża' minn ħadd!" Qalli, "hawn ġol-Qorti ngħidhomlok dawn l-affarijiet għax jien ma nibża' minn ħadd!".... Hassejtni intimidat u mhedded, iva..... Qalli, "ħa jkollok problemi kbar miegħi."*".¹⁴

Mitlub jiispjega ghaliex qal lill-pulizija li Attard qallu "ha noqtlok" Borg jixhed li ma jiftakarx li qal dawn il-kliem precizi izda dak li hu cert minnu hu li Attard qallu "*ħa jkollok problemi kbar miegħi, ħa jkollok problemi kbar miegħi,*".¹⁵ Kompli li hu zgur li ma kienx qal kliem inveritjier dakinhar li sehh l-incident u jista' jkun illum mhux jiftakar x'qal lill-pulizija a tempo vergine propju peress li dak il-hin **kien qed ihossu intimidat**.¹⁶ Madanakollu jishaq li ma jiftakarx li l-imputat heddu li ser joqtlu.

¹¹ Fol.27 tergo-28

¹² Fol.28

¹³ Fol.29

¹⁴ Fol.29-29 tergo

¹⁵ Fol.30

¹⁶ Ibid

Hu propju minn hawn li terga' tirrizulta **l-kredibbilita` ta' Borg**. Ghalkemm seta' jkompli jzejjien il-verzjoni tieghu tenut ta' dak li gie miktub minn PS698 Tabone fil-Current Incident Report, hu ma jagħmel xejn minn dan!

Ma jippruvax ikabbar u jirrendi aktar gravi l-incident billi jikkonferma li gie mhedded bi qtil. Ghall-kuntrarju jirrepeti li ma jiftakarx li Attard qal kliem fis-sens li kien ser joqtlu: “*Għidtilkom li niftakar żgur hu li qalli, “ha jkollok problemi kbar miegħi jekk immur il-ħabs u jien ma nibża’ minn ħadd, qed ngħidhielek gol-Qorti,” u jiġifieri l-mod kif qed fuqek hekk, huwa bniedem li qed jgħidlek dan il-kliem huwa bniedem li ovvjament thossock mhedded, thossock intimidat.*”.¹⁷ Isemmi li ma jiftakarx min avvicina lil min, izda kollox beda meta gharrfu li għal kawza tieghu (ta' Borg), Attard ma deherx u gie kkundannat ghall-multa.¹⁸ Itemm ix-xhieda tieghu hekk, “*jien m'inhix qiegħed hawn biex inpattihielu jew biex infitħex, anzi jien nixtieq nitlob lill-Qorti li tkun lenient miegħu. Issa ovvjament f'idejn il-Qorti, jiena dik ix-xewqa tiegħi, biss jien li nixtieq li nkun protett għax jien ovvjament inħossni mhedded,*”.¹⁹

Riprodott Borg jixhed: “*Bažikament li kien ġara dakinhar xħin ġejt il-Qorti li kien hemm il-kawża biex jinstema' meta Alfred Attard kien akkużat li għamel xogħol ta' private investigator u jien kont xhud f'dik il-kawża li xħin dħalt u ltqajna fejn il-bieb tal-awla fost ħafna nies u jien għidlu “Għall-kawża meta kont akkużat jien ma ġejtx”. U hu qalli xi haġa... għidlu “jien weħilt multa ta' mijja u ħamsin ewro (€150)” u qalli xi haġa along the lines qall “Mela inti għidtilhom li għamiltlek xi xogħol jew hekk?” u jien għidlu “iva”. Qalli “U l-karti li konna iffirmajna urejtomlihom?” u jien għidlu “Iva” għidlu “il-Qorti għandu kollox. Mhux kollox għall-Qorti għamilniehom?” U kont qed nirreferi ovvjament għall-kawża tal-familja. Aħna x-xogħol li għamilna għall-Qorti tal-Familja x-xogħol li għamilli Alfred Attard. U minn hemm imbagħad beda t-theddid li mbagħad beda jgħidli li... mbagħad li niftakar li qalli żgur fost jista' jkun affarijiet oħra li jekk mmur għall-...”*Aħna mhux hekk ftehmna! qaluli fuqek kif int li tagħmel hekk, jekk immur il-ħabs sejkoll problemi kbar miegħi!*”... u komplejna along the lines, u din tkompli wkoll max-xhieda tas-sebġha u għoxrin (27) ta' Novembru. Ir-raġuni għalfejn qed nikkjarifika dak il-punt għax fil-kontro eżami kien hemm ħafna mistoqsijiet ta' min approwċja lil min u kif bdiet id-diskussjoni, eċċetra, eċċetra. Jiġifieri permezz ta' dan issa qed ngħid l-istorja iktar shiħa mill-bidu sal-ahħar b'mod korrett kif ftakarha sew issa.”²⁰*

Keith Cutajar, spjega kif uza dak li jisseqjah “optimization” li ppermetta li l-akustika tar-recording²¹ li pprezenta Victor Paul Borg giet irfinuta billi jitneħha

¹⁷ Fol.30 tergo

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Fol.31

²⁰ Fol.50-51

²¹ Dok.VPB1 a fol.32 (originarjament mmarkat Dok.VB)

background noise. Dan sussegwentement ippermetta li l-konversazjoni tinfthiem aktar u tigi traskritta.²² Ir-relazzjoni flimkien mat-traskrizzjoni wkoll giet ipprezentata.²³

Il-Qorti semghet l-audio u senjatament il-file bl-isem "**190131_1166 Alfred Attard threats_optimised**" u tikkonferma li l-vuci ta' Borg tikkorispondi ma Persuna B u dik tal-imputat li anke xehed u intervjeta diversi drabi fil-kors tal-proceduri, bhala dik li tappartjeni lil Persuna A. Minn dak li jirrizulta mill-provi - u senjatament mix-xhieda ta Borg meta jghid "Mela, d'halt fl-awla, sibt il-kuntistabbi li jgħajjat lin-nies, għidlu, "dan qed jhedididni." Dan mar kellem lill-ispettur, l-ispettur kien il-kollega tal-Ispejtur Spiteri, ġareġ dan, qallu, "oqgħod kwiet!" xi haġa hekk, qallu, "toqgħodux titkesshu hawn." Xi haġa hekk."²⁴, Persuna D hi l-ufficjal tal-pulizija li ntervjena fl-incident.

Jigi nnutat hawn ukoll kemm Borg juza ta' spiss il-frazi "Xi haga hekk" biex ifisser 'f'dak is-sens'. L-istess kif is-Surgent juza l-frazi "bhal speci"²⁵ fl-istess vena meta jiddeskrivi dak li qal lil Borg u Attard dakinhar tal-incident barra l-lawla!

Fil-fatt kif turi t-traskrizzjoni **hu minnu li Attard uza kliem simili għal dak deskrift minn Borg** u għalhekk minkejja li ta' spiss juza din il-frazi, din il-Qorti ma tista' bl-ebda mod tikkondividli l-fehma tal-abbi difensur, hekk kif magħmulha fis-sottomissjoniet orali tieghu, li din hi prova ta' kemm kien konfuz fix-xhieda tieghu Victor Paul Borg!

Fil-fatt din **it-traskrizzjoni ma thalli ebda dubbju dwar il-veracita` ta' dak mistqarr minn Borg.** Il-verzjoni tieghu hi **korroborata** mill-istess traskrizzjoni fejn anke tissemma' t-twiddiba li l-ufficjal tal-pulizija taha lil Attard; propju kif xehed l-istess Borg.²⁶

"Persuna A: ...bi kbira ha tkunlek. Għax aħna mhux hekk ftemna...aħna ftemna li ma titkellem xejn.

Persuna B: lele aħna ma ftemna xejn.

Persuna A: Lele issa nlestu u mhux ha nhallik treddahuli. Ejjha ha nlestu ... (jinstemgħu diversi ħsejjes)...qiegħed ngħida quddiem in-nies. Għax problemi ikollok miegħi kbar.

Persuna B: Issa jien xi tridni ngħamel.

²² Fol.37

²³ Dok.KC a fol.39 et seq

²⁴ Fol.28 tergo

²⁵ Fol.53

²⁶ Ibid.

Persuna A: Issa ngħida quddiem il-Qorti. Quddiem il-Qorti ngħida jien. Għax jien ma nibza minn ħadd. Biex tkun taf. Għax aħna ftemna li ma kellux iħallasni(jinstema diskors mhux ċar) ... bi kbira ha tkun. Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies. Bi kbira tkunlek.

Persuna B: Jien m'amiltx l-ebda rapport.

Persuna A: Qiegħed ngħidilek bi kbira ha tkunlek. Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies. (jinstema diskors mhux ċar) mhux lili. Għax jien mxejt ta' raġel miegħek. Tredaħuli bi kbira ha tkunlek, qiegħed ngħidilek quddiem in-nies.

Persuna B: (jinstema diskors mhux ċar)... jien amilli biċċa xogħol u jien ħallastu...

Persuna A: Aħna mhux hekk ftemma. Inti taf x'inti...pufta kollok. Qiegħed tgħamilha ma bniedem (jinstema diskors mhux ċar)...attent. Qaluli għalik ta', u wara sirt naf, li tilgħab bil-logħob.

Persuna B: Ha ngħamillek rapport ha.

Persuna A: Għamilli rapport.

Persuna B: Dan qiegħed jgħiddidni ta'.

Persuna A: Ma ngħiddek xejn.

Persuna B: Qiegħed jgħiddidni.

.....

Persuna D: Ara ma nikkumidjawx? Ma nikkumidjawx. Ma nikkumidjawx għax ngħid lil Magistrat. Qiegħdin il-Qorti...sewwa?"²⁷

L-imputat **Alfred Attard** jixhed li kull ma kien għamel kien li staqsa lil Borg jekk kienx qal lill-pulizija kollox u cioe` li kien thallas minn Borg €800 biex jagħmillu xogħol t'investigatur. "U jiena għidlu, "aħna mhux hekk fthemna aħna,"". Jichad li hedded lil Borg u bil-kliem "hazin ikun għalik" jghid li ried ifisser li kien ser ikollu jghid lill-pulizija dwar dak ix-xogħol li għamel għal Borg fejn fi kliem l-imputat, fuq domanda diretta tal-Qorti, jammetti "Le, ma xtaqtx nuri x'nagħmel. Daqshekk ix-xogħol..... Jiena għidt hażin ha jkun għalih għax jiena ha ngħid lill-pulizija dak kollox li ġagħlni nagħmel. Dik kienet. Li għidlu "hażin ikun għalik" ha ngħid lill-pulizija x'giegħlni nagħmel hu.... L-affarijiet tahomli hu biex nagħmel l-affarijiet li għamilt xogħli..... qatt ma heddiddtu jien. Kulma għidlu dik il-kelma għidlu biss; m'għidlu xejn iktar..... Għidlu, "hażin ikun għalik" għax ha ngħid lill-pulizija, il-verità, li ġagħlni nagħmel ix-xogħol hu.". ".²⁸

It-traskrizzjoni tal-konversazzjoni izda tagħti stampa ohra. Stampa li tirrifletti għal kollox ix-xhieda mogħtija minn Borg.

L-imputat uza kliem ta' theddid fil-konfront ta' Borg u dan ghaliex bix-xhieda tieghu Borg, kemm il-darba kien ser jixhed is-sewwa, seta'

²⁷ Fol.45

²⁸ Fol. **

jikkomprometti u jippregudika lil Attard. Mhemmx dubbju tas-sinifikat tal-kliem goff w aggressiv uzat minn Attard li malli jismagħhom Borg jipprova jurieħ li dawn il-proceduri fil-konfront ta' Attard ma nbdex minhabba li għamel rapport kontra tieghu:

"Persuna A: ...bi kbira ha tkunlek. Ghax aħna mhux hekk ftemna...aħna ftemna li ma titkellem xejn... mhux ha nhallik treddahuli. Ejja ha nlestu... (jinstemgħu diversi ħsejjes)...qiegħed ngħida quddiem in-nies. Ghax problemi ikkolok miegħi kbar.

Persuna B: Issa jien xi tridni ngħamel [?]

Persuna A: Issa ngħida quddiem il-Qorti. *Quddiem il-Qorti ngħida jien. Ghax jien ma nibza minn ħadd. Biex tkun taf. Ghax aħna ftemna li ma kellux iħallasni(jinstema diskors mhux ċar) ... bi kbira ha tkun. Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies. Bi kbira tkunlek.*

Persuna B: Jien m'amiltx l-ebda rapport.

Persuna A: *Qiegħed ngħidilek bi kbira ha tkunlek. Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies. (jinstema diskors mhux ċar) mhux lili. Ghax jien mxejt ta' ragħel miegħek. Tredahuli bi kbira ha tkunlek, qiegħed ngħidilek quddiem in-nies... Inti taf x'inti...pufta kollok. Qiegħed tgħamilha ma bniedem (jinstema diskors mhux ċar)...attent."*.²⁹

Li kieku kien minnu li bil-kliem uzat minn Attard hu ried ifisser li kien ser jixhed dwar dak li tqabbad jagħmel minn Borg, xi htiega kien hemm li sahansitra **jintilef f'tgħajjir u theddid fil-konfront ta' Borg**: "...bi kbira ha tkunlek. Ghax aħna mhux hekk ftemna...aħna ftemna li ma titkellem xejn.....mhux ha nhallik treddahuli..... Tredahuli bi kbira ha tkunlek, qiegħed ngħidilek quddiem in-nies... Inti taf x'inti...pufta kollok. Qiegħed tgħamilha ma bniedemattent.". ³⁰

Mhemmx dubbju li kliem uzat fil-konfront ta' Borg jikkostitwixxi theddid verbali u għalhekk l-ewwel imputazzjoni giet ampjament ippruvata.

Rigward it-tieni imputazzjoni iissir riferenza għas-sentenza **Il-Pulizija vs Maria Concetta Green** fejn il-Qorti ddikjarat:³¹

L-artikolu 338(dd) tal-Kodici Kriminali jikkontempla r-reat komunement imsejjah 'breach of the peace'. L-elementi ta' dan ir-reat gew ezaminati funditus f'diversi sentenzi u gie ritenut li, bhala regola, ikun hemm din il-kontravenzjoni meta jkun hemm għemil volontarju li minnu nnifsu jew minhabba c-cirkostanzi li fihom dak l-ghamil isehħi inissel imqar minimu ta' nkwiċċet jew thassib f'mohħ persuna (li ma tkunx l-akkuzat jew l-imputat) dwar l-inkolumita' ta' persuna jew dwar l-

²⁹ Fol.45

³⁰ Fol.45

³¹ Qorti tal-Appell Kriminali; Dec. 19 ta' Novembru, 1999; Volum LXXXIII.iv.441

inkolumita' ta' proprieta', kemm b'rizzultat dirett ta' dak l-ghamil jew minhabba l-possibilita' ta' reazzjoni ghal dak l-ghemil.

L-iskambju ta' kliem, anke jekk ingurjuz jew minaccjuz fih innifsu u minghajr ma jkun hemm xejn aktar x'jindika li dak l-argument jista' jizviluppa fih, jew iwassal ghal, xi haga ohra u aktar serja (bhal glied bl-idejn jew hsara fil-propjeta') ma jammontax ghall-breath of the peace fis-sens tal-artikolu 338(dd) tal-Kodici Kriminali.

Fid-dawl tar-rizultanzi processwali minn fejn ma hemmx dubbju li qamet kommozzjoni barra l-awla tal-Qorti - post miftuh ghall-pubbliku - tant li kellhom jintervjenu uffijiali li kieni fis-seduta, giet ippruvata wkoll din it-tieni imputazzjoni.

Fir-rigward tat-tielet imputazzjoni u cioe` dik ravvizada bl-artikolu 111(1) tal-Kodici Kriminali, il-**Professur Anthony J. Mamo**, fin-noti tieghu, jghid dan fuq ir-reat imsemmi li qabel kien jinkwadra fl-110:

As Jameson pointed out (report p.86):-

"the administration of justice may also be obstructed and the interest of individuals injured by the suppression of evidence as well as by its fabrication. The Criminal Courts in some countries have been in use to punish this offence as a contempt of judicial authority but it seems more proper to include the offence underneath the head of obstructions to the public administration, than leave it to the unknown and ambiguous class of contempt.

The first species of this offence consists in deterring a person from coming forward to give the necessary information or evidence in a civil or criminal cause or to the competent authority.

"Egli e` evidente – Falzon wrote concerning this offence – che tra i principali requisiti di questo reato sia la coazione fisica o morale di una persona a non dare la neccesaria prova in una causa, dimodoche` risultando non esservi stato un atto bastevole ad impedire la prova o non essendo necessaria la prova che si volesse impedire per la giusta definizione della causa sia civile che criminale, non ci sara' luogo a precedimento per tale reato". (op.cit.p.238)³²

L-element materjali ta' dan ir-reat jikkonsisti (i) f'att ta' persuna (ta' kummissjoni jew ommissjoni), komportament, attitudini, gesti, kliem bil-fomm jew bil-kitba, li (2) ma jhalliex persuna ohra (u ghalhekk jinhtieg in-ness kawzali) (3) tagħti t-tagħrif jew provi meħtieġa.

Mid-dicitura ta' din id-disposizzjoni, ir-reat ikkunsmat javvera ruhu **hekk kif il-persuna l-ohra effettivament tkun giet mxekkla jew ma thallietx – imqarr jekk b'mod temporanju, għal qasir zmien jew f'okkazzjoni wahda partikolari (fejn din setghet eventwalment xehdet jew tagħaq l-informazzjoni) - tagħti t-tagħrif jew provi meħtieġa.**

³² P.79-80

Jekk mill-banda l-ohra, l-agent juza xi att (ta' kummissjoni jew ta' ommisjoni), kompartament, gesti, attitudini, kliem bil-fomm jew bil-kitba li, fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz (inkluz f'certi kazijiet, il-vulnerabbilita` jew dipendenza tal-persuna l-ohra) setghu kellhom l-effett mixtieq (li ma jhallux lill-persuna l-ohra milli tixhed jew taghti l-informazzjoni) izda, minkejja dan, il-persuna l-ohra xorta eventwalment taghti x-xhieda tagħha jew tagħat l-informazzjoni mingħajr xi dewmien jew trapass ta' zmien, dan iwassal biss għat-tentattiv ta' dak ir-reat.

Issa fil-kaz in dezamina ghalkemm l-agir t'Attard, it-theddid verbali, jinkwadra perfettament f'dak li l-gurista Falzon jiddefinixxi bhala "coazione morale", madanakollu dawn l-atti huma nieqsa minn kwalunkwe prova li turi sal-grad mistenni li effettivament Borg spicca **ma xehedx** fil-konfront ta' Attard bhala konsegwenza - in-ness kawzali - tal-ghemil ta' Attard. Ma giex soddisfacentement ippruvat li dakinhar Borg ma xehedx kontra Attard propju w esklussivament minhabba dak it-theddid.

Fil-fatt Borg jixhed li wara li dahal fl-awla u informa lil Magistrat Mifsud b'dak li kien sehh, is-seduta kellha tigi differita peress li Attard kien sprovvist mill-avukat ta' fiducja tieghu "imbghad il-hearing gie aggornat minhabba li hu ma kellux avukat lanqas".³³ Jinghad ukoll li l-Qorti baqghet ma gietx prezentata bi provi dwar jekk u meta Borg xehed wara dakinhar tal-31 ta' Jannar, 2019.

Għalhekk fid-dawl ta' dawn ir-rizultanzi, Attard jista' jinstab hati biss in kwantu għat-tentattiv tar-reat ravvizzat bl-artikolu 111(1) tal-Kodici Kriminali.³⁴

In konsiderazzjoni tal-piena l-Qorti qiset in-natura tal-akkuzi li dwarhom qed tinstab htija. Ittieħed konsiderazzjoni tal-fatt li t-theddid ta' Attard sabiex Borg ma jghidx is-sewwa sar propju fil-bini tal-Qorti! Bi kliemu Attard ried juri l-prepotenza tieghu; id-dizrispett lejn l-awtorita` tal-Qorti billi quddiemha jingħad dak li m'ghandhux mis-sewwa. Il-kliem li ntuzaw mhemma dubbju li kienu ntizi jnisslu biza' f'Borg: "Issa ngħida quddiem il-Qorti. Quddiem il-Qorti ngħida jien. **Għax jien ma nibza minn ħadd.** Biex tkun taf. Għax aħna ftemna li ma kellux iħallasni(jinstema diskors mhux ċar) ... **bi kbira ha tkun.** **Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies.** **Bi kbira tkunlek.....** **Qiegħed ngħidilek bi kbira ha tkunlek.** **Qiegħed ngħidilek quddiem in-nies.** (jinstema diskors mhux ċar) mhux lili. Għax jien

³³ Fol.28 tergo.

³⁴ Tapplika d-disposizzjoni tal-artikolu 467(4) tal-Kodici Kriminali kif rez applikabbli ghall-procedimenti quddiem Qrati tal-Magistrati bl-artikolu 525(3) tal-Kodici Kriminali.

mxejt ta' raġel miegħek. Tredaħħuli bi kbira ħa tkunlek, qiegħed ngħidlek quddiem in-nies. Qiegħed tgħamilha ma bniedemattent.". ³⁵

Fir-rigward tal-ewwel u tat-tielet imputazzjoni japplika l-principju tal-konkors formali ta' reati, bir-reat l-aktar gravi jkun dak ravvizat fit-tielet imputazzjoni u cioe` bl-artikolu 111(1) tal-Kodici Kriminali.

Għal dawn il-mottivi, l-Qorti wara li rat l-artikoli 17, 31, 41(1)(a), 111(1), 338(dd) u 339(1)(e) tal-Kodici Kriminali, issib l-imputat hati tal-imputazzjonijiet numru 1 u numru 2, u fir-rigward tat-tielet imputazzjoni qed tinstab htija in kwantu għat-tentattiv tar-reat addebitat, tikkundannah **hames (5) xhur prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodici Kriminali qed jigu sospizi għal **sentejn (2)** millum.

Il-Qorti spjegat lill-hati l-konsegwenzi jekk jikkommetti reat iehor waqt il-perjodu operattiv ta' din is-sentenza.

Bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 533 tal-Kapitulu IX tal-Ligijiet ta' Malta qegħda tordna lill-hati jħallas l-ammont ta' **€275.99** rappresentanti spejjez peritali.

Finalment a tenur tal-artikolu 382A tal-Kapitulu IX tal-Ligijiet ta' Malta qegħda toħrog Ordni tat-Trazzin fil-konfront tal-imputat ghaf-favur ta' Victor Paul Borg għal zmien tlett snin millum.

**Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**

³⁵ Fol.45